

VERBOND DER VLAAMSE ACADEMICI (VVA), voortzetting van 1960 af van het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond (AVOHV), een drukkingsgroep van Vlaamse hogeschoolen, die op zijn beurt in 1951 ontstaan was door de samensmelting van het Katholiek Vlaamsch Oud-Hoogstudentenverbond (KVOHV) en het Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond (VOHV).

Na de Tweede Wereldoorlog bestond de behoefte een nieuwe Vlaamse drukkingsgroep op te richten, die de Vlaamse hogeschoolen zou verenigen. Het KVOHV had zijn activiteiten tijdens de oorlogsjaren gestaakt en kon die tijdens de repressie niet onmiddellijk hervatten. In 1950 werd te Antwerpen, onder impuls van **Walter Bouchery**, het VOHV opgericht, dat voor een groot deel uit leden van het vooroorlogse KVOHV bestond met als voorzitter **Jules Spincemaille**. Toen kort daarna het KVOHV, op initiatief van **Hendrik Borginon** opnieuw actief werd (18 maart 1951), werden meteen de onderhandelingen voor de fusie van de twee verenigingen aangevat. Snel werd duidelijk dat tussen beide verenigingen grote discussiepunten bestonden. Het VOHV wilde geenzins gelieerd wor-

den aan een of andere zuil en wenste niet de stempel 'katholiek' te dragen, maar openstaan voor alle Vlaamse hogeschoolenden, zonder ideologisch onderscheid. Een tweede twistpunt was het **federalisme**. Alhoewel het KVOHV voor 1940 de federalistische idee steeds had verdedigd, weigerde het die idee tijdens de onderhandelingen als standpunt in de statuten op te nemen.

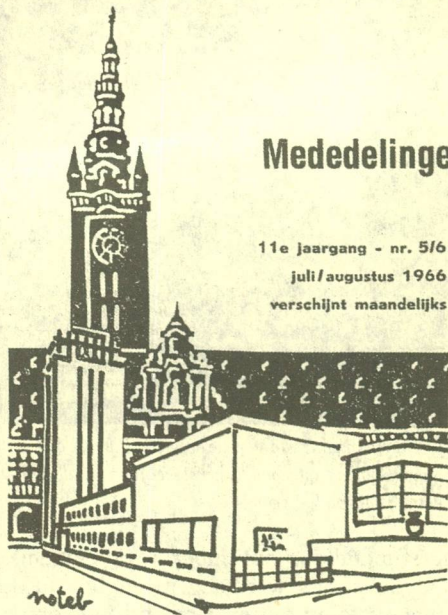
Ondanks deze moeilijkheden werd op 2 mei 1951 het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond opgericht. Het bestuur bestond onder meer uit **Corneel Heymans** (voorzitter), **Spincemaille** (ondervoorzitter), **Frans van der Elst** (secretaris) en **Edward Brieven** (penningmeester).

De activiteiten van het AVOHV beperkten zich tijdens de eerste jaren hoofdzakelijk tot het schrijven van talrijke protestbrieven (onder meer over de **taalgrens, amnestie, federalisme**) en het inrichten van academische bijeenkomsten. Vanaf 1957 werd de roep tot oprichting van een Antwerpse universiteit steeds luider. Vooral de Antwerpse afdeling van het AVOHV zette de eis kracht bij en richtte een werkgroep op die de Antwerpse burgemeester **Lode Craeybeckx** steunde bij de oprichting van een universiteit. Uiteindelijk zou de wet op de universitaire expansie (27 april 1965) ervoor zorgen dat er kandidaturen werden opgericht aan het Rijksuniversitair Centrum Antwerpen (RUCA) en aan de Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen (UFSIA).

In november 1960 werd het AVOHV herdoopt tot het Verbond der Vlaamse Academici (VVA) dat, zoals voorheen, als vereniging van intellectuelen, in belangrijke politieke aangelegenheden een tolk wilde zijn van de Vlaamse gemeenschap. Onder het voorzitterschap van **Walter Opsomer** groeide het uit tot een gezaghebbende vertolker van Vlaamse eisen. Zo pleitte het al snel voor de splitsing van de Katholieke Universiteit Leuven en de overheveling van de Franstalige afdeling naar Wallonië. De ongebonden en onafhankelijke positie werd zorgvuldig behouden. De statuten bepaalden dat het VVA toegankelijk was voor alle afgestudeerden van elke Vlaamse universiteit of instelling van universitair niveau. Het bestond uit een pluralistische, niet-partijpolitieke basis en streefde naar een federalistische hervorming van de Belgische staat. Verschillende leden moesten het Verbond verlaten omdat een politiek mandaat onverenigbaar werd geacht met het lidmaatschap (Van der Elst nam in 1957 ontslag als secretaris omwille van zijn Volksunievoorzitterschap).

Het VVA werd opgedeeld in vijf goubonden en geleid door de Centrale Raad. De Antwerpse gouw domineerde lange tijd de activiteiten van het Verbond.

De jaren 1960-1980 waren een tijd van nieuwe **taalwetgeving** en grondwetsherzieningen en derhalve van Vlaamsgezinde waakzaamheid en actie. Het

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

11e jaargang - nr. 5/6

juli/augustus 1966

verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquemainlaan 126 Brussel 1. Tel. 02/18.68.20

PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter

Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter

Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter

Dr. S. Dessers, 2e ondervoorzitter

Lic. H. Aelvoet, sekretaris

Dr. R. de Beule, sekretaris-verslaggever

Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouw Antwerpen

... , gouw Brabant

Dr. B. Hermans, Campina Academica

Ir. F. Hendrickx, gouw Limburg

Lic. E. De Facq, gouw Oost-Vlaanderen

Dr. K. Goddeeris, gouw West-Vlaanderen

Het Verbond der Vlaamse Academici ontstond in 1960 als opvolger van het Algemeen Vlaams Oud-Hoogstudentenverbond. Het werd een pluralistische vereniging van Vlaamse intellectuelen die streefde naar een federalistische staatshervorming. Ze fungeerde als drukkingsgroep bij de politieke besluitvorming en observeerde nauwlettend de taalwetgeving en staatshervormingen. (AMVC)

VVA wilde liever geen dan een voor Vlaanderen nadelig geachte grondwetsherziening, legde grote bezorgdheid aan de dag omtrent Brussel en vooral omtrent het Vlaams onderwijs aldaar en zei neen aan de 'vrijheid van de familievader'. Het VVA stond op de beperking van Brussel tot negentien gemeenten, was voor de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, voor een provincie Vlaams-Brabant en voor de indijking van de verfransing in dit gebied. Het koos voor de splitsing van het ministerie van binnenlandse zaken, voor regionalisering van amnestie, voor volledige zelfstandigheid van het Vlaamse volk en voor een Europa der volken. Het VVA, dat in de jaren 1970 opkwam voor een volwaardige universiteit Limburg, had ook in de jaren 1980 veel aandacht voor de universitaire problematiek (subsiëring, post-academische vorming, open universiteit). Onverminderd werden de staatshervormingen op de voet gevolgd en werden in het bijzonder de politieke benoemingen aangeklaagd. Het VVA moedigde voorts deelneming aan grote manifestaties aan als de IJzerbedevaarten, het Vlaams Nationaal Zangfeest of het Festival van Vlaanderen.

Als voorzitter van het VVA fungeerden achtereenvolgens: Karel Goddeeris (1960-1962), Opsomer (1963-1967), Paul-Felix Beeckman (1968-1972), Piet Carpentier (1972-1974), André van Lerberghe (1974-1983), Pieter de Somer (1983-1984), Roger Devriendt (1984-1990), Eric Ponette (1990-1996), Matthias Storme (1996-). Het VVA geeft sedert juli 1970

het tweemaandelijks tijdschrift *Vivat Academia* uit.
LITERATUUR: P.J. Carpentier, 'Historisch overzicht van
VVA', in *Vivat Academia*, nr. 70 (december 1989 – januari 1990),
p. 4-13.

GERT VAN OVERLOOP